

Кодексът за практика на ALTE

Въведение

През 1994 година членовете на ALTE решиха, че е важно да приемат официален Кодекс за практика, който ще определя стандартите, които настоящите и бъдещите членове ще се стремят да постигат при разработване на своите изпити, и същевременно ще бъде изявление към потребителите на тези изпити какво трябва да очакват.

Кодексът за практика е разработен в съответствие с главните цели, посочени в увода към този документ. За да се изградят общи нива на езикова компетентност, тестовете трябва да бъдат съпоставими по качество и по ниво, за което е необходимо да се прилагат общи стандарти при тяхното разработване. Кодексът огласява професионалните стандарти и формулира отговорностите на съставителите и потребителите на езикови изпити.

Кодексът за практика на ALTE

В качеството си на предоставящи езикови изпити, членовете на ALTE желаят да приемат този Кодекс за практика, за да обявят открито стандартите, които целят да постигнат и да потвърдят задълженията, при които ще работят.

При формулирането и придържането към Кодекса за практика е необходимо да се разграничат различните роли на страните, които са заинтересувани от поставяне и поддържане на стандарти в езиковите изпити. Това са: съставителите на изпити, потребителите на изпити и изпитваните лица.

Съставители на изпити са хората, които в действителност създават и провеждат изпити, а също и тези, които определят политиката на отделните изпитни програми.

Потребители на изпити са лицата и институциите, които могат да избират изпити, да поръчват разработване на изпити или да вземат решения, влияещи върху образователните перспективи и кариерата на други хора въз основа на резултатите от изпити.

Изпитвани или кандидати са хората, които по собствен избор или по изискване от страна на потребители на изпити, се явяват на изпит.

Ролите на съставителите и потребителите на изпити могат да се припокриват, например когато държавна образователна институция възлага поръчки за изпитни услуги, определя насоките за разработването им и взема решения въз основа на резултатите.

Членовете на ALTE се занимават преди всичко с разработване и провеждане на изпитите. Като такива, те имат задължение към потребителите и в крайна сметка към изпитваните. Решенията, взети от потребителите на изпити, имат непосредствено въздействие върху изпитваните или кандидатите. Поради

тази причина задълженията на потребителите на изпити са също предмет на този Кодекс за практика.

Членовете на ALTE се задължават да пазят правата на изпитваните чрез стремежа си за постигане на професионалните стандарти в този Кодекс в четири области:

- разработване на изпити;
- интерпретиране на изпитни резултати;
- стремеж към обективно оценяване;
- информиране на кандидатите за изпит.

Кодексът за практика е разделен на две части. Първата част третира отговорностите на членовете на ALTE, а втората част – отговорностите на потребителите на изпити.

Част 1

Отговорности на членовете на ALTE

Разработване на изпитите

Членовете на ALTE се задължават да предоставят информация, която е необходима на потребителите на изпити и изпитваните, за да изберат подходящи изпити.

На практика това означава, че членовете на ALTE ще гарантират да изпълнят следното относно изпитите, описани тук:

- Да определят какво оценява всеки изпит и за какво точно той трябва да се използва. Да опишат групата от хора, за които той е подходящ.
- Да обяснят релевантните концепции за измерване ясно и с достатъчно подробности, подходящи за предвидената аудитория.
- Да опишат процеса на разработване на изпита.
- Да обяснят как са подбрани съдържанието и изпитваните умения.
- Да предоставят на потребителите представителни моестри или пълни копия на изпитни задачи, инструкции, листове за отговори, ръководства и отчети с резултати.
- Да опишат използваните процедури за гарантиране на пригодност на всеки изпит към групи с различен расов, етнически или езиков произход, които евентуално ще бъдат изпитвани.
- Да определят и публикуват необходимите условия и умения за провеждане на всеки изпит.

Интерпретиране на изпитните резултати

Членовете на ALTE се задължават да помагат на потребителите и изпитваните правилно да интерпретират изпитните резултати.

На практика това означава, че членовете на ALTE ще гарантират да изпълнят следното:

- Да предоставят бързи и лесно разбираеми отчети за резултатите от изпитите, които ясно и точно да описват представянето на кандидата.
- Да опишат процедурите за определяне на оценката, при която изпитът се счита за успешно издържан.
- Ако не е предвидена такава оценка, да предоставят информация, която ще помогне на потребителите да поставят такава оценка, когато това е уместно да се направи.

- Да предупреждават потребителите да избягват определени, логично очаквани злоупотреби с изпитни резултати.

Стремеж към обективно оценяване

Членовете на ALTE се задължават да направят изпитите си колкото може по-обективни за кандидати с различия от всякакво естество (напр. раса, пол, етнически произход, физически увреждания и др.).

На практика това означава, че членовете на ALTE ще гарантират да изпълнят следното:

- Да преглеждат и ревизират изпитните задачи и свързаните с тях материали, за да се избегне евентуалното неуместно съдържание или езикова употреба.
- Да установят процедури, които гарантират, че различията в изпълнението са свързани преди всичко с оценяваните умения, а не произтичат от странични фактори като раса, пол или етнически произход.
- Когато е възможно, да правят подходящи промени във формата на изпитите или на процедурите по провеждането им, които да бъдат на разположение на кандидатите със специфични потребности.

Информирание на изпитваните

Членовете на ALTE се задължават да предоставят на потребителите и на изпитваните информацията, описана по-долу.

На практика това означава, че членовете на ALTE ще гарантират да изпълнят следното:

- Да предоставят на потребителите и изпитваните информация, която да им помогне да решат дали да се явят на конкретен изпит или да изберат друг наличен изпит от по-високо или по-ниско ниво.
- Да предоставят на кандидатите информацията, която им е необходима, за да се запознаят с обхвата на изпита, с типовете изпитни задачи, с рубриките и други инструкции, както и подходящи стратегии за успешно вземане на изпита. Да се стремят да направят тази информация еднакво достъпна за всички кандидати.
- Да предоставят информация на кандидатите дали могат или не могат да придобият копия от изпитните материали и попълнените листове за отговор, дали могат да повторят изпита и дали изпитните материали подлежат на повторна проверка и оценка.
- Да предоставят информация колко време ще се съхраняват в архив резултатите и да посочат на кого и при какви обстоятелства тези резултати ще бъдат или няма да бъдат предадени.

Част 2

Отговорности на потребителите на изпити

Потребителите на изпити могат да получават информация за изпитите от техните съставители, а Кодексът за практика се занимава с правилното използване на тази информация. Подобно на съставителите на изпити, те имат отговорност пред кандидатите и са задължени да поставят и поддържат високи стандарти за безпристрастно поведение. Тези отговорности са описани по-долу в четири азбаца, озаглавени : Подбор на подходящи изпити, Интерпретиране на изпитни резултати, Стремех към обективност, Информирание на кандидатите.

Подбор на подходящи изпити

Потребителите на изпити трябва да подбират изпити, които отговарят на целта, за която са предназначени и които са подходящи за евентуалните групи от кандидати.

Интерпретиране на изпитните резултати

Потребителите на изпити трябва да интерпретират коректно изпитните резултати.

Стремех към обективност

Потребителите на изпити трябва да подбират изпити, които са разработени по начин, целящ да ги направи възможно най-обективни за кандидати с различия от всякакво естество (напр. раса, пол, етнически произход, физически увреждания и др.).

Информирание на кандидатите

В случаите, когато потребителят на изпит има непосредствен контакт с кандидатите, той трябва да се възприема като лице, поемащо голяма част от задълженията, поставени пред членовете на ALTE в раздела от първа част, озаглавен Информирание на кандидатите.

Благодарност

Благодарност към Кодекса за обективни тестови практики в образованието, разработен от Обединения комитет за тестови практики във Вашингтон, окръг Колумбия.

© ALTE Code of Practice Working Group
Translated by Department of Language Teaching and International Students,
Sofia University